

NORGES «UTGIFTER» MED FRISKOLER

I statsbudsjettet står følgende tabell om statens kostnader med friskoler:

Overslag 2024	Mrd. kroner
Tilskot til private grunnskular kap. 228, post 70 og tilskot til grunnskular under kap. 228, post 75	3,9
Akkumulert trekk frå rammetilskotet til kommunane	2,1
Statens meirutgifter til private grunnskular	1,8

Den gir inntrykk av at det koster 1,8 mrd mer å ha friskoler enn å ha de samme elevene i offentlige skoler. Det stemmer ikke!

Summen på 1,8 mrd er statens merutgifter fordi staten tar utgifter kommunene ellers ville hatt. Tabellen under viser et riktigere regnestykke av hva «kostnadene» med friskoler er for staten Norge samlet:

Overslag 2024, hvis alle friskoleelever går over i kommunale skoler	Mrd. kroner
Besparelser av «Tilskot til private grunnskular kap. 228, post 70 og tilskot til grunnskular under kap. 228, post 75»	3,9
Merkostnader for kommunene når friskoleelever går over i kommunale skoler, (elevpris i kommunale skoler hentet fra Grønt hefte, inkl. spesialundervisning)	-4,4
Besparelser av refusjon til spesialundervisning (posten «Kjøp av tjenester, private» i KOSTRA, med et avslag for alt som ikke er spesialundervisning.)	0,5 til 0,9
Norges merutgifter til private skoler:	Mellom 0 - 0,4

Hvis alle friskoleelever går over til kommunale skoler vil kommunene tape 1,4 – 1,8 mrd og staten vil spare det tilsvarende.

Men det mangler fortsatt litt for å få et riktig bilde.

Det er kostnader i kommunale grunnskoler som ikke inngår i regnskapene.

- **Fellesadministrative tjenester** tilsvarende 4 % av kostnadene må legges til skolekostnadene for å få et riktig bilde.
- **Kapitalkostnader** (investeringer i skolebygg) føres også på ulike måter. Gjennomsnittsberegninger fra konsulentfirmaer som har regnet på kapitalkostnader, viser at det bør legges til 15 % på de totale skolekostnadene for å gi et riktig bilde.

Overslag 2024, Reelle kostnader, hvis alle friskoleelever går over i kommunale skoler	Mrd. kroner
Besparelser av «Tilskot til private grunnskular kap. 228, post 70 og tilskot til grunnskular under kap. 228, post 75»	3,9
Reelle merkostnader for kommunene når friskoleelever går over i kommunale skoler, (inkludert kostnader som ikke inngår i regnskapene)	-5,2
Besparelser av refusjon til spesialundervisning (posten «Kjøp av tjenester, private» i KOSTRA, med et avslag for alt som ikke er spesialundervisning.)	0,5 til 0,9
Norges merutgifter til private skoler:	-0,4 til -0,8

Friskoler er mindre i gjennomsnitt enn kommunale skoler. Små skoler koster mer enn store pr. elev, likevel er det en besparelse for Norge med friskoler. Det ligger på et sted mellom 0,4 - 0,8 mrd. Det er «kostnaden» for å oppfylle foreldres menneskerettighet til valg av skole.